

ÅRSBERETNING

GRØNT UDVIKLINGS- & DEMONSTRATIONSPROGRAM

2022

2022

1. januar 2022 - 31. december 2022

GUDP-sekretariatet

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf. 72 54 40 00
gudp@lbst.dk
www.gudp.dk
ISBN 978-87-7120-164-2

Fotos tilhører GUDP, hvor intet andet er nævnt. Videreudnyttelse kræver tilladelse.
Forsidefoto: Projektet SvampeMad, der har fået tilsagn i 2022, vil producere nye proteinrige fødevarer ingredienser ved fermentering af organiske restprodukter. Foto: Colourbox

INDLEDNING

Indledning	3
Forord v. Mikael Thinghuus	4
Fokus i 2022	6

FAKTA OM GUDP

Bevillinger i tal 2022	8
Hvem har fået støtte i 2022?	9
Hvor virker GUDP's støtte?	10
Principper for vurdering af GUDP-projekter i 2022	12
Projekternes forventede effekter	13

ALLE PROJEKTER I 2022

Nye projekter fra ordinære runder	15
Klima	16
Fremtidens grønne proteiner	17
Mindsket miljøpåvirkning	19
Opgradering af sidestrømme / Begrænset fødeavaretpild	21
Dyrevelfærd	23
Nye projekter fra økologipuljen	24
Nye projekter fra europæisk samarbejde	26
Afsluttede projekter i 2022	27

INFORMATION & KONTAKT

Informationsmøder & dialog	28
Konference	29
Bestyrelsen i 2022	30
Sekretariatet	31

Indledning

Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP) er en erhvervsstøtteordning under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. GUDP giver tilskud til projekter, der understøtter grøn omstilling af fødevareerhvervet på tværs af værdikæden – fra primærproduktionen i landbrug, fiskeri og akvakultur over forarbejdning til afsætningsledet.

GUDP's ministerudpegede bestyrelse udvælger de projekter, som modtager tilskud. Bestyrelsen betjenes af GUDP-sekretariatet i Landbrugsstyrelsen.

GUDP har siden sin start i 2010 bidraget til innovation og grøn udvikling på mange forskellige måder inden for fødevareerhvervets værdikæde. Siden 2010 har GUDP sammenlagt givet tilsagn til grønne projekter for over 3 mia. kroner.

Ved udgangen af 2022 havde 604 projekter fået tilsagn om projektilskud, mens 396 er afsluttet.

For den klimavenlige og bæredygtige fødevareproduktion

I 2022 gav vi tilsagn om i alt 227,8 mio. kr. til 39 projekter med dét fælles formål, at de alle som et vil bidrage til en mere klimavenlig og bæredygtig fødevareproduktion. Enten ved at udvikle nye teknologier, ved at demonstrere ny viden eller ved at etablere netværk, som binder organisationer sammen om den grønne omstilling.

Selvom jeg har siddet som formand for GUDP-bestyrelsen i snart mange år, bliver jeg til stadighed overrasket over den idérigdom, der præger ansøgningerne. Det er godt for Danmark, og det er i særdeleshed godt for vores planet. Der er mange problemstillinger, som skal adresseres, og det gør vi ofte bedst gennem nytænkning og innovation. Mængden og kvaliteten af projekter er en sund modvægt til det ind i mellem temmelig mørke fremtidsbillede, som dominerer den offentlige debat. Der er desværre al mulig god grund til at være bekymret over fremtiden – men hvis bekymringerne kun fører til mismod og ikke til nytænkning og virkelyst, risikerer de at blive selvforstærkende.

I år har vi samlet set behandlet 172 ansøgninger om projektskud. De fordeler sig på vores to ordinære runder, vores sær-

lige økologipulje samt vores internationale opslag. Kvaliteten i ansøgningerne er generelt på et rigtigt højt niveau. Det gør naturligvis projektudvælgelsen til en yderst vanskelig manøvre, og desværre hænger valg altid sammen med fravalg.

I den sammenhæng skylder jeg at sige, at selvom et projekt ikke opnår tilsagn første gang, ser vi altid gerne en finpudset version af ansøgningen igen. Ofte er det de små marginaler, der gør forskellen, når bestyrelsen træffer afgørelse om, hvilke projekter der skal have tilsagn.

I 2022 har GUDP fået en ny bestyrelse, sammensat af driftige og dygtige mennesker fra stort set alle led og kanter af fødevareerhvervet. Det er til stor gavn for udvælgelsen af nye projekter, at vi har så mange perspektiver med i beslutningsprocessen. Jeg ser derfor frem til de kommende års arbejde, hvor der venter mange vigtige beslutninger i GUDP, med en god blanding af høje forventninger og sindsro.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige de afgangende bestyrelsesmedlemmer en stor tak for det gode samarbejde, som har præget bestyrelsesarbejdet de forgangne fire år.

Midler uddelt siden 2010

3 mia. kr.

Projekter med GUDP-støtte

604

”

Selvom jeg har siddet som formand for GUDP-bestyrelsen i snart mange år, bliver jeg til stadighed overrasket over den idérigdom, der præger ansøgningerne.

Afsluttede projekter

396

En af de sidste opgaver, som den forrige bestyrelse påtog sig, var et forberedende arbejde til en ny firårig strategi for GUDP. Et arbejde som blev igangsat ved, at bestyrelsen indhentede bidrag fra GUDP's centrale interessenter på GUDP's konference d. 3. februar 2022, suppleret med en høring af relevante myndigheder og interessenter inden for fødevare-, jordbrugs-, fiskeri-, akvakultur- og miljøsektoren.

Den nye bestyrelse har således et godt udgangspunkt for at færdiggøre arbejdet med den nye GUDP strategi, som forventes at kunne træde i kraft d. 1. juni 2023.

Jeg glæder mig rigtig meget til at fortsætte engagementet i GUDP, og ikke mindst til at se, hvad årets projektansøgninger byder ind med for en mere klimavenlig og bæredygtig fødevareproduktion.

Mikael Thinghuus

Formand for GUDP-bestyrelsen

Marts 2023

Fokus i 2022

I handlingsplanen for 2022 havde GUDP-bestyrelsen udset sig fire overordnede fokusområder, der dækker over klima, bæredygtige og klimavenlige fødevarer, udvikling af ny strategi samt formidling af den store evaluering af GUDP, udført af Damvad Analytics og Muusmann i 2021.

Særligt er der under de to førstnævnte fokusområder udfoldet flere underliggende fokusområder. Således har bestyrelsen haft fokus på at støtte projekter, der arbejder for at styrke biodiversiteten, og som skåner miljøet både til lands og til vands.

54 PROCENT

af alle nye GUDP-projekter i 2022 angiver begrænset klimapåvirkning som slutmål

17 PROCENT

flere projekter angiver bæredygtig ressourceudnyttelse som slutmål sammenlignet med 2021

1. JUNI '23

træder ny GUDP-strategi i kraft

Klima i fokus

Begrænset klimapåvirkning var igen i 2022 et helt centralt omdrejningspunkt for GUDP. Derfor stillede bestyrelsen krav til ansøgere om at angive projektets direkte eller indirekte klimaeffekt. I 2022 adresserede 54 procent af GUDP's nye projekter fokusområdet begrænset klimapåvirkning som primært indsatsområde.

Bæredygtige og klimavenlige fødevarer til alle

I 2022 har bestyrelsen haft fokus på projekter, der adresserer bæredygtige og klimavenlige fødevarer, herunder bedre ressourceudnyttelse. Det ses afspejlet i årets projektportefølje, hvor 54 procent af projekterne netop adresserer fokusområdet bæredygtig ressourceudnyttelse.

Udvikling af ny strategi

Arbejdet med forberedelsen af den nye strategi blev sat godt i gang med indhentning af input fra interessenter på GUDP's konference d. 3. februar 2022 suppleret med en høring af relevante myndigheder og interessenter inden for fødevarer-, jordbrugs-, fiskeri-, akvakultur- og miljøsektoren. For at sikre den nye GUDP-bestyrelses mulighed for at give input til strategien, er den nuværende strategi forlænget til d. 31. maj 2023. Den nye strategi forventes at træde i kraft pr. 1. juni 2023.

Evaluering af programmet

I 2021 gennemførte GUDP en omfattende evaluering af programmet. Derfor ønskede bestyrelsen at have fokus på ekstern formidling af evalueringen i 2022. Det er bl.a. sket med udgivelse af Damvad Analytics og Muusmann-rapporten på GUDP's hjemmeside.

[Rapporten kan tilgås her](#)

FAKTA OM GUDP

ÅRSBERETNING 2022

Bevillinger i tal

I 2022 er der givet tilsagn om projekttilskud for 227,8 mio. kroner fordelt på 39 projekter. I de to ordinære GUDP-runder fik 28 projekter tilsagn om projekttilskud. 9 projekter opnåede støtte fra den særlige økologipulje Organic RDD (ORDD-8), mens 2 europæiske samarbejdsprojekter opnåede tilsagn via ERA-netværk.

GUDP oplever fortsat en stor interesse for at søge tilskud i de fire puljer, og har i 2022 behandlet 143 ansøgninger, der tilsammen har søgt om projekttilskud for 869,4 mio. kroner.

Til de ordinære puljer modtog GUDP 103 ansøgninger. Her blev uddelt 173,7 mio. kroner til 28 projekter. Økologipuljen modtog 25 ansøgninger, hvoraf 9 projekter blev udvalgt og modtog et samlet tilsagn for 49,3 mio. kroner. Slutteligt modtog GUDP 15 ansøgninger i forbindelse med ERA-netværk. Her blev 2 projekter udvalgt til at modtage tilskud for i alt 4,8 mio. kroner.

Midler uddelt under GUDP	2018	2019	2020	2021	2022
Ansøgninger (antal)					
Ordinære ansøgningsrunder	129	104	109	122	103
Organic RDD	11	10	22	20	25
ERA-netværk	7	10	34	36	15
Særpuljer*	9	11	20	-	-
I alt	156	135	185	178	143
Ansøgt beløb (mio. kr.)					
Ordinære ansøgningsrunder	777,3	618,3	712,6	628,2	708,4
Organic RDD	47,7	46	130,3	131,4	140,2
ERA-netværk	14,6	17	45,7	64	20,8
Særpuljer*	25	122,3	134	-	-
I alt	864,6	803,6	1.022,6	823,6	869,4
Antal projekter udvalgt (antal)					
Ordinære ansøgningsrunder	31	34	27	33	28
Organic RDD	6	6	6	8	9
ERA-netværk	4	3	8	6	2
Særpuljer*	6	5	6	-	-
I alt	47	45	47	47	39
Tilsagn (mio. kr.)					
Ordinære ansøgningsrunder	182,4	187,3	182,3	191,5	173,7
Organic RDD	25	30,7	37,4	47,9	49,3
ERA-netværk	8	3,7	14	11,1	4,8
Særpuljer*	9,8	29	39,1	-	-
I alt	225,2	250,7	272,8	250,5	227,8

GUDP indkalder i nogle tilfælde til ansøgningsrunder for særlige indsatser. I 2018 og 2019 gennemførte GUDP en særlig indsats målrettet udvikling af Grøn Bioraffinering. I 2020 gennemførte GUDP en særlig indsats målrettet udvikling af klimavirkemidler og -tilpasning.

143

ansøgninger om projekttilskud modtog GUDP i 2022

869,4

mio. kroner ansøgte der samlet set om i 2022

39

projekter blev udvalgt til at få projekttilskud i 2022

227,8

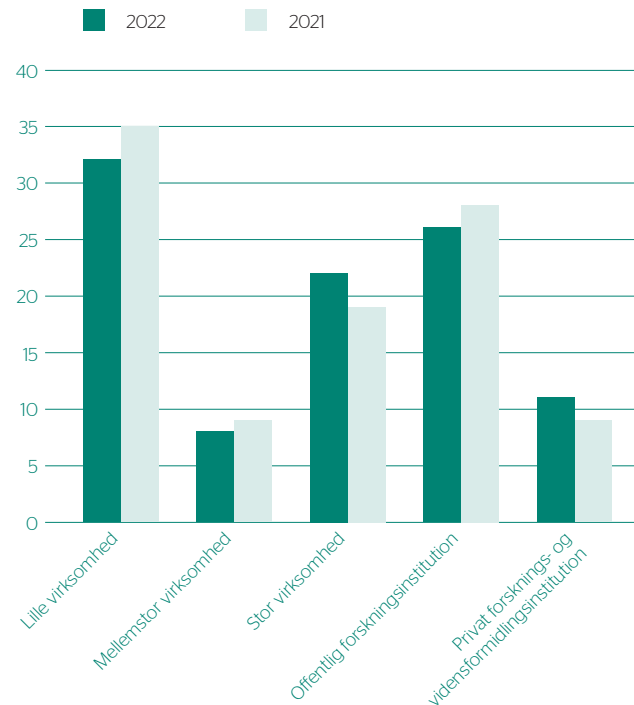
mio. kroner blev der i alt givet tilsagn for i 2022

De fik tilsagn i 2022

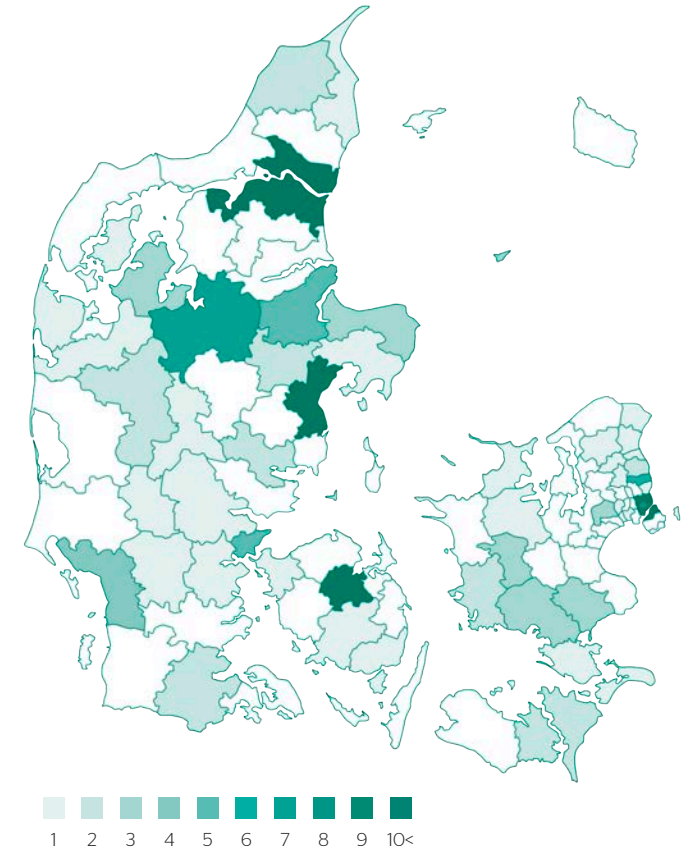
GUDP-projekter involverer typisk både små, mellemstore og store virksomheder samt forsknings- og vidensinstitutioner, der kan forene teori og praksis i innovative løsninger, metoder og samarbejder.

Siden programmets start i 2010 har over halvdelen af projekternes deltagende partnere været virksomheder, hvilket har været med til at sikre, at ny viden, teknologi og metoder, som udvikles i projekterne, bliver taget i brug i erhvervet. I 2022 var 62 procent af deltagerne virksomheder, mens 38 procent af deltagerne fordelte sig på offentlige og private forsknings- og vidensinstitutioner.

Betragtes den geografiske fordeling af projektdeltagere, tegnes et billede af, at de nye GUDP-projekter er spredt jævnt i hele landet. Tyngden af projektdeltagere ligger omkring de store universitetsbyer, hvilket til dels afspejler videns- og forskningsuniversiteternes relativt høje repræsentation i projekterne.

Procentvis fordeling af virksomheder og universiteter i projekterne fra de ordinære runder i 2022 sammenlignet med fordelingen i 2021. En lille virksomhed: mindre end 50 ansatte og en årsomsætning på under 10 mio. euro. Mellemstor virksomhed: mellem 50-250 ansatte og en årlig omsætning på max. 50 mio. euro. Stor virksomhed: over 250 ansatte og en årsomsætning på over 50 mio. euro.

Ovenstående angiver antal projektdeltagere fra de ordinære runder fordelt på kommuner. Såfremt den samme organisation deltager i flere projekter, er hver projektdeltagelse medtalt i opgørelsen.

32

procent af projektdeltagerne i de nye projekter fra 2022 består af små virksomheder

85

procent af de nye projekter i 2022 har deltagelse af en offentlig eller privat forskningsinstitution

49

kommuner er repræsenteret gennem projektpartnere i de nye projekter fra 2022

27

gange er organisationer fra Aarhus Kommune repræsenteret i de nye projekter fra 2022. Det er den højeste repræsentation i landet

Her virker GUDP's støtte

GUDP giver tilskud til udviklings-, demonstrations- og netværksprojekter indenfor fødevareproduktionen. Programmet dækker hele værdikæden, og yder således tilskud til projekter i primærproduktionen til lands og til vands, til teknologiudvikling, forædling og forarbejdning såvel som til afsætningsledet.

Af den årsag virker GUDP's støtte i stort set alle hjørner og afkroge af det danske fødevaresystem. På tværs af strategier, handlingsplaner, mål og visioner, kan GUDP's støtte dog kategoriseres i otte overordnede områder, hvortil der siden programmets start i 2010 samlet set er tilført over 3 mia. kroner i bevillinger.

De otte kategorier er: Klima; Alternative proteiner; Forarbejdning; Økologi; Planter; Husdyr og foder; Akvakultur og fiskeri; Grøn bioraffinering.

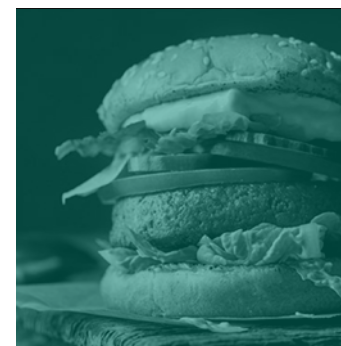
Fordelingen af midler til de forskellige kategorier varierer år fra år, afhængig af GUDP-bestyrelsens strategi og handlingsplaner, og deraf prioriterede indsatsområder.

Klima

Langt størstedelen af GUDP's projekter adresserer problemstillinger i forhold til fødevareproduktionens klimapåvirkning. Enten direkte i kraft af projektets aktivitet, eller som en positiv afledt effekt af projektet.

Siden programmets opstart har GUDP's strategier haft reduceret klimapåvirkning som en prioriteret dagsorden for programmets indsatsområder. Flere af GUDP's projekter har tilstræbt at reducere udledningen af metan, lattergas og kuldioxid fra primærproduktionen, men der er også mange andre eksempler på klimaprojekter, f.eks. projekter der arbejder med at reducere mad- og fødevarespild og derved bidrager til en reduceret klimaudledning.

Alternative proteiner

Alternative proteiner er helt centrale i fremtidens proteinkilder. Både i forhold til fødevarer til forbrugere såvel som foder hos producenterne - både inden for husdyr og fiskeopdræt. Adskillige GUDP-projekter er allerede sat i søen med henblik på at udvikle ny teknologi såvel som metoder til produktion af velsmagende plantebaserede fødevarer, samt fødevareingredienser med et højt proteinindhold i god kvalitet af danske råvarer.

Forarbejdning

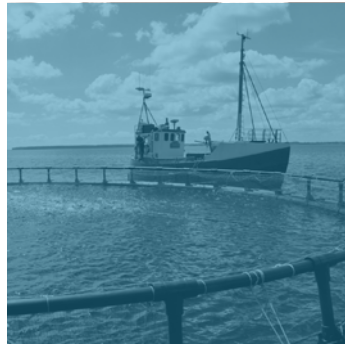
I forarbejdningsledet er der et stort behov for nye teknologier, der kan bidrage til bedre ressourceudnyttelse såvel som reduktion af madspild. Derfor støtter GUDP eksempelvis projekter, som tilstræber at udnytte sidestrømme til produktion af nye fødevarer.

Hertil støtter GUDP projekter med fokus på ressourcevenlig eller bæredygtig emballering indenfor fødevarerområdet, som kan genbruges eller komposteres, og som ikke trækker på fossile ressourcer.

Økologi

Økologisk forskning og udvikling udgør et væsentligt fokusområde i GUDP. Igennem flere år er der afsat særskilte midler fra forskningsreserven, øremærket til økologiske projekter, der skal bidrage til at udvikle sektoren. Størstedelen af de midler, der bevilges til økologiske projekter sker i samarbejde med ICROFS, via økologiprogrammet Organic RDD.

Akvakultur og fiskeri

Fersk fisk og skaldyr er generelt en mere klimavenlig spise sammenlignet med proteinkilder fra klovdyr. Det er derfor positivt, at den globale efterspørgsel på fisk stiger. Men for at beskytte både dyr, vandmiljø og natur, er det vigtigt, at vi ser ind i udviklingen af nye produktionsmetoder, således at efterspørgslen kan imødekommes på en bæredygtig måde.

Derfor har GUDP fokus på projekter, der enten ser ind i skånsomme fiskerimetoder, udvikling af det bæredygtige dambrug samt projekter med fokus på nye fiske- eller skaldyrsbaserede fødevarer baseret på invasive eller overrepræsenterede arter.

Planter

Planteproduktion dækker i GUDP et bredt spektrum af produktionsområder. Alt fra væksthushaveneri med pryddplanter, over juletræer og økologiske frilandsgrøntsager til udvikling af nye plantebaserede fødevarer og intensiv konventionel kornproduktion indgår i GUDP's projektportefølje. Gældende for alle projekter er, at de bidrager til en mere effektivt ressourceudnyttelse, reduceret brug af hjælpestoffer eller mindre udledning af næringsstoffer, klimagasser og pesticider.

Husdyr og foder

Husdyr og produktion af foder udgør den tungeste post i landbrugets udledninger af klimagasser. Af den grund har GUDP et vedvarende fokus på husdyrprojekter, der kan reducere sektorens udledning af klimagasser såvel som næringsstoffer. Samtidig er dyrevelfærd et centralt omdrejningspunkt, hvorfor mange GUDP-projekter tilstræber udvikling af skånsommere produktionsmetoder med blik for dyrenes sundhed og trivsel.

Grøn Bioraffinering

Grøn Bioraffinering har et stort potentiale for at styrke bæredygtigheden i primærproduktionen i landbruget. Derfor har GUDP siden 2013 støttet udvikling af teknologi, der understøtter eller forbedrer områdets potentiale. Det sker både med et blik for udvikling af selve teknologien i grøn bioraffinering, på udnyttelsen af det producerede protein fra grøn biomasse til foder og human ernæring samt for den optimale anvendelse af restproduktet til f.eks. foder eller biogas.

Principper for vurdering af GUDP-projekter 2022

GUDP-bestyrelsens udvælgelse af projekter bygger på en vurdering af, hvor godt projekterne opfylder lovens formål samt af deres grønne og økonomiske effekter, nyhedsværdi, faglige kvalitet, relevans og deltagernes kompetencer. Kriterierne fremgår af GUDP's strategi.

For at opnå tilskud fra GUDP skal et projekt have en dobbelt bundlinje i form af effekter på både grøn og økonomisk bæredygtighed. De grønne parametre repræsenterer de miljø- og

samfundsudfordringer, som programmet skal bidrage til at løse:

- Begrænset påvirkning af miljøet fra næringsstoffer (kvælstof og fosfor), pesticider og klimagasser
- Bæredygtig ressourceudnyttelse
- Fødevaresikkerhed og kvalitet, human sundhed og ernæring
- Skånsomme produktionsmetoder

De blå parametre repræsenterer projektets evne til at skabe et

provenu eller videre økonomiske effekt:

- Projektdeltagernes provenu
- Videre økonomisk effekt

Alle GUDP's projekter skal bidrage til mindst én grøn bæredygtighedseffekt og mindst én økonomisk bæredygtighedseffekt. Dermed er det ikke et krav, at det enkelte projekt har effekt på alle grønne og økonomiske parametre.

- Begrænset påvirkning af miljøet fra næringsstoffer (kvælstof og fosfor), pesticider og klimagasser
- Bæredygtig ressourceudnyttelse
- Fødevaresikkerhed og kvalitet, human sundhed og ernæring
- Skånsomme produktionsmetoder
- Projektdeltagernes provenu
- Videre økonomisk effekt

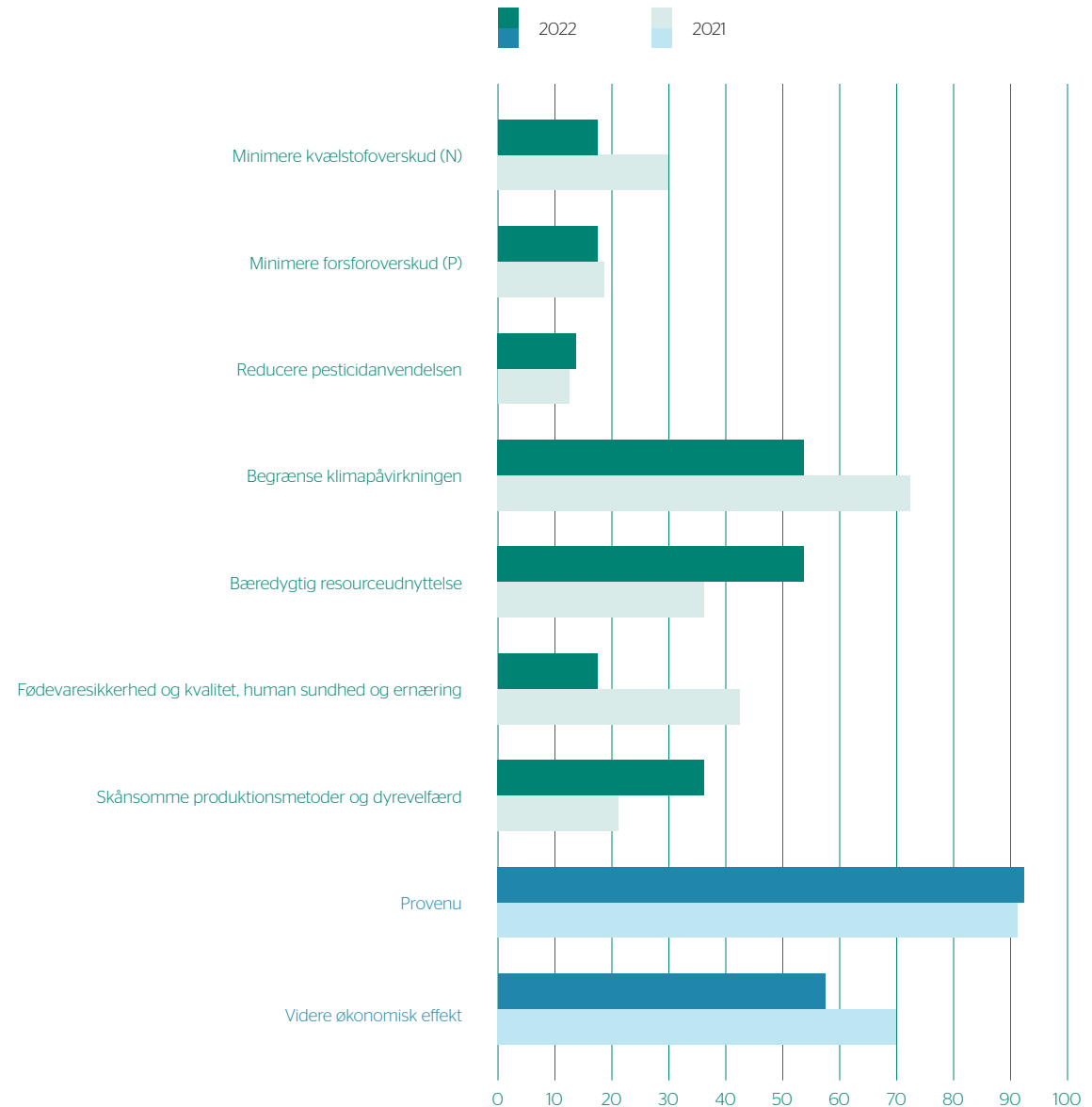
Projekternes forventede effekter

Bestyrelsen ser med tilfredshed tilbage på 2022, hvor 54 procent af GUDP's nye projekter har begrænset klimapåvirkning som primært indsatsområde. Selvom det er et fald på 19 procent i forhold til 2021, så er det overordnet set et tilfredsstillende resultat, idet det samtidig har givet plads til andre vigtige og prioriterede indsatsområder, hvoraf størstedelen desuden har en afledt klimaeffekt.

Det gælder eksempelvis projekter, der arbejder for bæredygtig ressourceudnyttelse, hvor der i 2022 ses en stigning på 17 procent. Et område bestyrelsen har haft særligt fokus på i 2022.

Samme positive udvikling ses også i projekter, der arbejder med udvikling af skånsomme produktionsmetoder, hvor der ses en stigning på 15 procent. Dette indsatsområde, som bl.a. omfatter øget biodiversitet og dyrevelfærd, har ligeledes været prioriteret.

På de økonomiske parametre forudser hele 93 procent af projektvirksomhederne et provenu som effekt af projektet, mens 57 procent forudser en videre samfundsøkonomisk effekt. Alle projekter forudser mindst én økonomisk effekt, mens adskillige både forudser et provenu for virksomheden samt en samfundsøkonomisk gevinst som effekt af projektet.

Figuren viser, hvor stor en andel af årets nye projekter, som vil få effekt på de ni forskellige parametre. Det er de seks parametre i GUDP's spiderweb suppleret med en opdeling af parameteret for reduktion af udledninger i fire underkategorier: N, P, pesticider og drivhusgasser. Tallene er angivet i procent af alle nye projekter. NB: Idet alle projekter har effekt på mere end ét parameter, skal summen ikke give 100.

ALLE PROJEKTER 2022

ÅRSBERETNING 2022

Nye projekter fra ordinære runder

GUDP indkalder to gange årligt til ordinære runder, hvor hoveddelen af GUDP's tilskudsmidler uddeles. I 2022 modtog GUDP 103 ansøgninger, der samlet set ansøgte om projekttilskud for 708,4 mio. kroner.

I alt endte 28 projekter med at få tilsagn om projekttilskud for 173,7 mio. kroner fra GUDP's to ordinære puljer. 10 projekter fik tilsagn i runde 1, mens 18 projekter fik tilsagn i runde 2.

Projekttemaerne fordeler sig over en bred kam af indsatsområder. Således udfoldes problemstillinger i hele værdikæden, både til lands og til vands.

Følgende præsentation af årets nye GUDP-projekter er tematiseret som følger:

- Klima
- Fremtidens grønne proteiner
- Mindsket miljøpåvirkning
- Opgradering af sidestrømme / Begrænset fødevarespild
- Dyrevelfærd

◀ Medarbejdere på Bloomix' mikrobiologiske laboratorie. Biomix er hovedansøger på GUDP-projektet "New Microbial consortia for control of fungal diseases in cereals" Foto: Bloomix.

Projekttitel	Hovedansøger	Tilsagn i mio. kr. (afrundet)			
Klima		1	5	10	15
ZERO – Zero-Emission Food Chain – The case of Ryebread and Oats	SEGES Innovation P/S	●●●●●	○	○	○
METAKS	SEGES Innovation P/S	●●●●●	●	○	○
BioSubstrate 2.0	Teknologisk Institut	●●●●●	●	○	○
Udvikling af synergi mellem biogas og pyrolyse	Vrejlev Energy ApS	●●●●●	●	○	○
Fremtidens grønne proteiner		1	5	10	15
ASAP Bælg Netværket	SAGRO I/S	●	○	○	○
PLANTASTISK	Teknologisk Institut	●	○	○	○
RAPS	Danish Agro	●●●	○	○	○
SøStem	Aurelis ApS	●●●●	○	○	○
VALUEKELP	Royal Greenland Seafood A/S	●●●●●	○	○	○
HQProtein - Development of high quality grass-protein foods	Københavns Universitet	●●●●●	○	○	○
SvampeMad	Aalborg Universitet	●●●●●	○	○	○
G2BWBEP	G2B BioSolutions ApS	●●●●●	○	○	○
Mindsket miljøpåvirkning		1	5	10	15
Elektrisk ukrudtsbekæmpelse i frøafgrøder	Møller Andersen ApS	●	○	○	○
PIBalance	SEGES Innovation P/S	●●●●	○	○	○
ANAKORN	SEGES Innovation P/S	●●●●	○	○	○
New Microbial consortia for control of fungal diseases in cereals	Bloomix ApS	●●●●●	○	○	○
CROPDRONE	Danfoil A/S	●●●●●	○	○	○
PRÆCISIONSRØAVL	Brancheudvalget for Frø	●●●●●	○	○	○
PFAS Detect	Pisco ApS	●●●●●	○	○	○
Opgradering af sidestrømme / Begrænset fødevarespild		1	5	10	15
Ny teknologi til saltning	Process Technic Aps	●●●●	○	○	○
YeastHealth	Aarhus Universitet	●●●●●	○	○	○
OPTIKVAL	Teknologisk Institut	●●●●●	○	○	○
FrostProlInno	Aarhus Universitet	●●●●●	○	○	○
KRABFISK	Danmarks Tekniske Universitet	●●●●●	○	○	○
SOLID-PRO	Scicular ApS	●●●●●	○	○	○
Dyrevelfærd		1	5	10	15
Fish vision	Sincere Aquaculture ApS	●●●	○	○	○
Bedre klovsundhed med kunstig intelligens	SEGES Innovation P/S	●●●	○	○	○
Velfærdshønen	Københavns Universitet	●●●●●	○	○	○

Klima

Klima har også i 2022 været helt central i udvælgelsen af nye GUDP-projekter. Af samme årsag har bestyrelsen igen stillet krav til, at alle ansøgere skulle angive projektets direkte, målbare klimaeffekter. Alternativt, gældende for projekter der ikke har haft klima som hovedfokus, har det været et krav at projektansøgningerne skulle beskrive projektets eventuelle afledte klimaeffekter.

At ovenstående krav til ansøger har været rejst, ses tydeligt afspejlet i årets projektportefølje, der med kun få undtagelser

har klima som fokusområde. Dermed kunne de fleste af årets projekter i realiteten kategoriseres under temaet klima, hvilket bestyrelsen ser tilbage på med stor tilfredshed.

Det er kendetegnende for GUDP, at den grønne indsats ikke er begrænset til hverken sektor eller et bestemt stadie af værdikæden. GUDP dækker grønne indsatser i hele værdikæden – fra jord til bord – hvilket nedenstående projektoversigt tydeligt eksemplificerer.

FOTO: COLOURBOX

ZERO – Zero-Emission Food Chain – The case of Ryebread and Oats

Med fokus på havregryn og rugbrød, vil projektet udvikle klimaneutrale fødevarer ved hjælp af tre virkemidler: Brug af 1) grøn ammoniak og 2) nitrifikationshæmmere ude på marken og 3) at omdanne halmen fra havren og rugen til biochar (biokul), som senere vil lagre kulstof i jorden, og eksempelvis kompensere for klimaaftrykket fra havregrynsemballagen. Hertil vil en udvidelse af projektets onlineplatform bane vejen for dokumenterbar, klimaneutral produktion, mens projektet vil undersøge hvilke kommunikationsmæssige virkemidler, der bedst skaber tillid til begrebet "klimaneutral" hos forbrugeren.

Hovedansøger

SEGES Innovation P/S

Tilsagn (DKK)

4.908.279

METAKS

Projektet vil medvirke til at måle metanemissionen fra kvæg med henblik på at implementere foderadditiver til reduktion af metanemissionen fra koen. Det vil give et unikt forsøgssetup til at afprøve og optimere tildelingen af foderadditiver under praksisforhold.

Hovedansøger

SEGES Innovation P/S

Tilsagn (DKK)

6.872.328

BioSubstrate 2.0

Projektet vil udvikle et nyt produkt, der kan erstatte jordforbedringsmidlet sphagnum, da klimabelastningen fra sphagnum er tung og regenereringen langsom. Projektets mål er at substituere 50% af sphagnum-forbruget i Danmark frem mod 2030.

Hovedansøger

Teknologisk Institut

Tilsagn (DKK)

7.843.856

Udvikling af synergi mellem biogas og pyrolyse = Fordobling af gasudvindingen fra landbrugets restprodukter

Projektet vil optimere energiudnyttelsen på biogas ved at kombinere et biogasanlæg med pyrolyseteknologi. I dag udnyttes ca. 35 procent af energiindholdet fra eksempelvis halm i et biogasanlæg. Resten forbliver uudnyttet biomasse, der bringes tilbage på markerne. Ved at integrere pyrolyse i biogasanlægget, vil samspillet af de to teknologier opnå en forbedret energiudnyttelse, samtidig med at man fastholder mineraler og kulstof, der senere tilbageføres til landbrugsjorden.

Hovedansøger

Vrejlev Energy ApS

Tilsagn (DKK)

14.526.243

Fremtidens grønne proteiner

Et af årets centrale temaer blev allerede cementeret på GUDP-konferencen i februar måned, hvor emnet "Proteiner for fremtiden" var omdrejningspunktet. Fremtidens grønne proteiner udgør ofte krumtappen for fødevaresektorens grønne omstilling, hvilket også ses afspejlet i den høje andel af nye GUDP-projekter, der har fokus på netop dét område.

I både hvad angår fødevarer til mennesker såvel som foder til dyr, er der behov for at proteinkilderne bliver mere klima- og miljøvenlige. Derfor har GUDP i 2022 støttet syv projekter med

fokus på udvikling af fremtidens grønne proteiner.

Fokus ses både at være direkte rettet på udvikling eller forbedring af selve proteinkilden, eller indirekte ved at fokusere på fodertilsætning, der eksempelvis skal hjælpe husdyr med at omsætte og fordøje klimavenlige proteinkilder.

Indenfor temaet Fremtidens grønne proteiner er der i 2022 givet tilsagn om projekttilskud for et samlet beløb på

40,7 mio kr.

FOTO: COLOURBOX

ASAP Bælg Netværket

Netværksprojektet har som formål at undersøge hvilke problemstillinger, der virker som barrierer for udviklingen og udbredelsen af konsumafgrødedyrkning og forarbejdning af bælgfrugter i Danmark. Målet er at samle repræsentanter fra hele værdikæden, således at aktørerne i fællesskab kan løse de påpegede problemstillinger.

Hovedansøger

SAGRO I/S

Tilsagn (DKK)

451.156

PLANTASTISK

Plantastisk vil udvikle nye og bæredygtige plantebaserede fiskealternativer. Projektet omfatter udvikling af innovative ingrediensløsninger, og bygger på nye ideer indenfor proces- og produktudvikling med fokus på tekstur, smag, udseende og næringsværdi.

Hovedansøger

Teknologisk Institut

Tilsagn (DKK)

1.927.472

RAPS

Den proteinrige plante, raps, der dyrkes i Danmark, er allerede udbredt – bl.a. som foder til malkekvæg. Imidlertid er rapsen ikke ideel som foder til grise, hvilket projektet RAPS håber at ændre på ved at optimere protein- og fosfortilgængeligheden i rapskager og -skrå.

Hovedansøger

Danish Agro

Tilsagn (DKK)

3.094.392

SøStem - Udvikling af omkostningseffektivt Søl dyrkningssystem samt udvikling af Søl baserede fødevarerprodukter

Projektet vil udvikle et omkostningseffektivt dyrkningssystem for rødalgen *Palmaria Palmata* (også kaldet Søl), der i dag primært anskaffes ved sankning. Da rødalgens fremtrædende aroma kan være svær at arbejde med, ser projektet også ind i udvikling og produktion af et tangbaseret produkt, henvendt til den almene forbruger.

Hovedansøger

Aurelis ApS

Tilsagn (DKK)

4.076.572

Fremtidens grønne proteiner

FOTO: COLOURBOX

VALUEKELP - Lavenergi stabilisering af tang og udvikling af nye sikre højværdi fødevareprodukter

Projektet vil udvikle nye klimavenlige løsninger til stabilisering af frisk tang, der betegnes som en klima- og miljøvenlig fødevare grundet dets evne til at optage CO₂ og næringssalte. Høstsæsonen af tang udgør imidlertid kun to uger i forsommeren, hvilket afføder et flaskehals-problem, da tangen skal stabiliseres inden syv dage efter høst. Stabiliseringen foregår i dag ved enten tørring eller frysning, der kræver et højt energiforbrug.

Hovedansøger

Royal Greenland Seafood A/S

Tilsagn (DKK)

5.730.779

HQProtein - Development of high quality grass-protein foods

Projektet vil udnytte græs- og bælgeplanteproteiners særlige egenskaber og skabe et hvidt, smagsneutralt proteinprodukt med god funktionalitet og høj ernæringsmæssig kvalitet. Det vil projektet opnå ved at udvinde græs- og bælgeplanterers spiselige proteiner, identificere de ernæringsmæssige egenskaber, færdigudvikle et plante-protein-baseret produkt i form af næringsrig, vegetabilsk is, og endelig demonstrere den kommercielle anvendelighed ved en forbrugerundersøgelse.

Hovedansøger

Københavns Universitet

Tilsagn (DKK)

6.737.319

SvampeMad - Produktion af nye proteinrige fødevarer ingredienser ved fermentering af organiske restprodukter

Projektet vil anvende et nyt innovativt bioreaktorsystem, der ved hjælp af bæredygtig svampefermentering kan opgradere sidestrømme såsom mask (et restprodukt fra ølproduktionen) til proteinrige fødevarer ingredienser med god smag og ernæringsmæssig sammensætning. Produktionen foregår med minimalt vand- og energiforbrug og helt uden sidestrømme/affaldsprodukter. Projektet vil undersøge og karakterisere proteinerne, og derpå udvikle nye fødevarer prototyper, som slutteligt skal evalueres af forbrugerne.

Hovedansøger

Aalborg Universitet

Tilsagn (DKK)

9.078.087

G2BWBEF - Upcycling Food Waste to a High quality Protein for Feed and High Grade Bioethanol

Projektet vil udvikle en metode til upcycling af madspild (primært brødrester) til grøn bioethanol. Sidestrømmene fra produktionen vil efterfølgende blive anvendt til udvikling af et nyt vegetabilsk protein, der skal testes i foder til fisk og svin som en supplement til importeret soja. Projektet lægger byggestenene for Danmarks første affaldsfri, bæredygtige bioethanolproduktion med CO₂-opsamling og produktion af kvalitetsproteiner.

Hovedansøger

G2B BioSolutions ApS

Tilsagn (DKK)

9.581.721

Mindsket miljøpåvirkning

I 2022 har GUDP også haft fokus på projekter, der bidrager til mindsket miljøpåvirkning i form af begrænset påvirkning fra kvælstof, fosfor og pesticider.

Groft inddelt kan projekternes fokusområde i dette tema opdeles mellem to projektkategorier. I den første kategori har projekterne fokus på optimal udnyttelse af kvælstof, fosfor og pesticider, eksempelvis i form af præcisionssprøjtning og optimal gødskning. I den anden kategori har projekterne fokus på

udvikling af alternative bekæmpelsesmidler såsom biofungicider, der såvel som mekaniske metoder.

Indenfor temaet Mindsket miljøpåvirkning er der i 2022 givet tilsagn om projekttillskud for et samlet beløb på

43,5 mio kr.

FOTO: COLOURBOX

Elektrisk ukrudtsbekæmpelse i frøafgrøder

Projektet vil udvikle et alternativ til kemisk ukrudtsbekæmpelse i frøbranchen. Målet er en elektrisk ukrudtsfjerner, der, ved at overføre strøm til ukrudtsplanten, ødelægger plantens celler, hvorved planten på kort tid nedvisner. Kommer projektet i mål, vil teknologien kunne anvendes i både konventionelt og økologisk landbrug.

Hovedansøger

Møller Andersen ApS - Maskiner til frøavl

Tilsagn (DKK)

1.064.319

PiBalance - Bedre fosforudnyttelse ved positionsbestemt tilførsel og anvendelse af biochar

Projektet vil forbedre udnyttelse af fosfor i dansk landbrug med biochar, og samtidig reducere tabet, ved at udvikle et værktøj til positionsbestemt fordeling af fosfor på marken. Ved at anvende nye metoder, bl.a. satellitdata, til kortlægning af fosforindhold, vil projektet sikre, at tilførslen af gødningen svarer til afgrødens reelle behov.

Hovedansøger

SEGES Innovation P/S

Tilsagn (DKK)

4.205.740

ANAKORN

Analyser af kornkerner efter høst forventes at kunne afsløre, om en afgrøde har manglet næringsstoffer under væksten. Den viden kan bruges til at optimere de følgende års gødningsplaner. Dog mangler et værktøj til at kunne analysere kernerne nemt og billigt, hvilket projektet ANAKORN vil forsøge at udvikle.

Hovedansøger

SEGES Innovation P/S

Tilsagn (DKK)

5.117.878

New Microbial consortia for control of fungal diseases

Projektet vil udvikle nye bæredygtige mikrobielle biofungicider til bekæmpelse af svampesygdomme i kornafgrøder og teste deres effekt i hvede og byg. Projektet forventer at indsatsen vil resultere i nye produkter, der kan hjælpe landbruget med at kontrollere svampesygdomme i marken.

Hovedansøger

Bioomix ApS

Tilsagn (DKK)

5.688.608

Mindsket miljøpåvirkning

FOTO: COLOURBOX

CROPDRONE

Projektet vil udvikle en fuldautomatisk drone løsning, der kan udføre præcisions- og pletsprøjtning på markafgrøder. Målet er, at CROPDRONE bliver i stand til at kortlægge behovet for sprøjtning i marken og præcisere brugen af sprøjtemiddel på områder helt ned til 5 cm².

Hovedansøger

Danfoil A/S

Tilsagn (DKK)

6.626.392

PRÆCISIONSFRØAVL

Projektet vil udvikle et nyt dyrkningskoncept for frøgræs med det formål at reducere behovet for pesticidanvendelse. I dag forsvinder de kemiske løsninger til ukrudtsbekæmpelse hurtigere, end alternative løsninger skabes. Det gør det vanskeligt at opretholde markedets høje kvalitetskrav. PRÆCISIONSFRØAVL vil, på baggrund af markdata, udvikle algoritmer til afgrødegenkendelse samt software, der kan omsætte informationerne til digitale kort for præcisionsukrudtsbekæmpelse. Det forventes at teknologien også vil kunne overføres til andre afgrøder.

Hovedansøger

Brancheudvalget for Frø

Tilsagn (DKK)

8.760.333

PFAS Detect

Projektet vil udvikle en række måleinstrumenter til detektion af det yderst sundhedsskadelige PFAS. Det vil give både landbrugere og myndigheder mulighed for effektivt at screene fødevarer og fødevareingredienser for PFAS-kontaminering, og dermed værne forbrugeren mod yderligere PFAS-eksponering.

Hovedansøger

Pisco ApS

Tilsagn (DKK)

11.990.824

Opgradering af sidestrømme / Begrænset fødevarerspild

Fødevarerspildet i fødevarerindustrien er i dag med til at lægge et unødigt ekstra pres på produktionsleddet. Hvert år kasseres eller nedgraderes 385.000 tons spiseligt mad fra den danske fødevarerindustri. Typisk kan spildet bruges som foder i primærsektoren, men ofte vil det i bedste fald ende i et biogasanlæg.

Imidlertid er der potentiale for, at store dele af forarbejdningens sidestrømme, gennem innovation og nytænkning, kan opgraderes fra lavværdi- til højværdiprodukter, eksempelvis når rester fra fødevarerproduktionen opgraderes fra foder til

fødevarer. Derfor har GUDP i 2022 haft fokus på effektiv ressourceudnyttelse i fødevarerindustrien, og givet tilsagn til seks projekter, der enten har fokus på opgradering af sidestrømme eller reduktion af fødevarerspild.

Indenfor temaet Opgradering af sidestrømme / Begrænset fødevarerspild er der i 2022 givet tilsagn om projekttillskud for et samlet beløb på

42,3 mio kr.

FOTO: COLOURBOX

Ny teknologi til saltning

Projektet vil med sin nye patenterede proces til saltning udvikle maskine og teknologi, der kan udbredes til større dele af fødevarerbranchen, hvor saltning anvendes som konserveringsmetode. Denne nye saltningsmetode vil tilvejebringe en hurtigere metode til stabilisering af råvarer.

Hovedansøger

Process Technic Aps

Tilsagn (DKK)

3.690.810

YeastHealth – Fra restprodukt til funktionel ingrediens i smågrisefoder

Projektet vil opgradere sidestrømmen permeat fra mejerierne, der i dag betegnes som en sidestrøm af lav værdi. Ved at fermentere permeat vil projektet opgradere restproduktet til en højværdi-ingrediens i form af gær, der kan bruges som foder til smågrise i fravænningsfasen. Det forventes at produktet vil bidrage til at afhjælpe afvænningsdiarré med op til 25 procent, hvorved antibiotikaforbruget reduceres, og smågrisenes sundhed og velfærd forbedres.

Hovedansøger

Aarhus Universitet

Tilsagn (DKK)

4.927.227

OPTIKVAL – Optimering af kvaliteten af fiskeprodukter ved effektiv fjernelse af nematodelarver

Projektet vil udvikle et nyt procesværktøj til detektion og fjernelse af parasitter såsom torskeorm, sælorm og sildeorm. Parasitterne forekommer i stor stil i danske hvidfisk og kan fremkalde allergiske reaktioner ved human konsum. I dag fjernes inficeret fiskekød manuelt, hvilket bidrager til et produkttab på ca. 15 procent. Med OPTIKVALS nye procesværktøj forventes produkttabet reduceret betragteligt.

Hovedansøger

Teknologisk Institut

Tilsagn (DKK)

5.554.336

FrostProInno – Innovative solutions for improved spring frost protection of flowers in fruit orchards

Projektet vil teste nye innovative løsninger til at beskytte frugt- og bærblomster mod forårsfrost. Stigende temperaturer medfører i dag tidligere blomstring, ofte før den sidste forårsfrost er sat ind. Det betyder større risiko for frostskafer, og udgør en økonomisk risiko for erhvervet. En effektiv beskyttelse mod forårsfrost vil dermed sikre frugt- og bæravlere højere og mere stabile frugtudbytter.

Hovedansøger

Aarhus Universitet

Tilsagn (DKK)

5.875.631

Opgradering af sidestrømme / Begrænset fødevarerspild

FOTO: COLOURBOX

KRABFISK

Projektet KRABFISK vil udvikle nye anvendelsesmuligheder for strandkrabben, der kan betegnes som en overset ressource i det danske Bælt. Endvidere skaber for mange strandkrabber miljømæssige problemer ved bl.a. at spise ålegræs, fiskeyngel og bundnære arter såsom muslinger.

Hovedansøger

Danmarks Tekniske Universitet

Tilsagn (DKK)

7.432.077

SOLID-PRO - Opskalering af solid-state fødevare-produktion fra fødevareindustriens sidestrømme

Projektet vil ved hjælp af fermentering forvandle fraserede råvarer til "plantekød" af høj gastronomisk kvalitet. Processen skal ske klimavenligt ved lave temperaturer med fødevaregodkendte svampesporer, hvor over 35% af råvarerne stammer fra sidestrømme. Projektet anslår selv, at slutproduktets klimaaftryk vil være 97% lavere sammenlignet med oksekød.

Hovedansøger

Scicular ApS

Tilsagn (DKK)

14.800.835

Dyrevelfærd

Forbedret dyrevelfærd er en naturlig del af GUDP's DNA, hvorfor bestyrelsen fortsat har blik for projekter, der har fokus på skånsomme produktionsmetoder inden for produktion af animalske proteiner.

Samtidig er det et faktum, at forbrugerne stiller stadig større krav til dyrevelfærd, hvorfor der er behov for udvikling af ny viden såvel som teknologier, der kan imødekomme forbrugerkravet.

Under temaet Dyrevelfærd har bestyrelsen i 2022 haft fokus på dyrenes velfærd, sundhed og trivsel, og derigennem givet tilsagn til tre nye projekter der søger at forbedre dyrevelfærden i henholdsvis hønsegården, dambruget og kostalden.

Indenfor temaet Dyrevelfærd er der i 2022 givet tilsagn om projekttilskud for et samlet beløb på

13,2 mio kr.

FOTO: COLOURBOX

Fish vision – AI-baseret computervision teknologi til kontinuerlig observation af fisketrivsel i fiskefarme

Projektet vil udvikle kunstig intelligens til overvågning af sundhedstilstand og trivsel i dambrug. I dag overvåges fiskene ved en manuel inspektion, men det giver ikke tilstrækkelig indsigt, og kan have konsekvenser for fiskenes trivsel, vækst og i sidste ende dambrugets økonomi. Målet er bl.a. at reducere dødeligheden med 25 procent ved tidligere detektion af sygdomme.

Hovedansøger

Sincere Aquaculture ApS

Tilsagn (DKK)

2.631.600

Bedre klov sundhed med kunstig intelligens

Projektet vil udvikle et redskab til automatisk klovregistrering, med henblik på at forbedre klov sundheden i kostalden. Ved at give landbrugeren et automatiseret klovregistreringssystem vil det give et mere validt indblik i sundhedstilstanden og dermed dyrevelfærden. For landbrugeren vil det potentielt bidrage til at mindske produktionstab forårsaget af sygdomme.

Hovedansøger

SEGES Innovation P/S

Tilsagn (DKK)

2.934.161

Velfærdshønen

Brystbenbrud er det største velfærdsproblem i den nuværende ægproduktion – uagtet om der er tale om skrabe-, frilands- eller økologiske æg. Projektet Velfærdshønen vil finde en løsning til at komme problemet til livs og derigennem forbedre hønens velfærd.

Hovedansøger

Københavns Universitet

Tilsagn (DKK)

7.609.174

Nye projekter fra økologipuljen

Også i 2022 rådede GUDP-bestyrelsen over en særpulje, som var afsat med aftalen om fordeling af forskningsreserven 2022 til forskning og udvikling i økologisk jordbrug og økologiske fødevarer.

Midlerne blev udmøntet via det økologiske forsknings- og udviklingsprogram Organic RDD (ORDD-8) i samarbejde med Internationalt Center for Forskning i

Økologisk Jordbrug og Fødevarer-systemer (ICROFS). Det er ICROFS' egen bestyrelse, der varetager den faglige vurdering af ansøgningerne til ORDD-puljen, og som herefter indstiller de udvalgte projekter til projektilskud ved GUDP-bestyrelsen.

I ORDD-8-puljen er der i 2022 givet tilsagn om projektilskud for et samlet beløb på 49,4 mio. kroner.

Økologi

[illegible]

FOTO: COLOURBOX

Antfarm

Projektet vil undersøge skalerbarheden og omkostningerne forbundet med at opdyrke danske skovmyrer til kommercielt brug i frugtavlerbranchen. Erfaringer har vist, at myrer kan have en positivt effekt i forhold til plantesygdomme og skadedyr. Det forventes, at frugtavlere kan få højere og mere stabile udbytter ved brug af myrer, samtidig med at tiltaget kan have positivt effekt på biodiversiteten.

Hovedansøger

Aarhus Universitet

Tilsagn (DKK)

1.236.708

ORACLE-FISH

Projektet vil udvikle en økologisk produktion af vandloppen, der forudses at have potentiale til at blive det dominerende levende-foder-produkt for økologiske akvakulturfarme. Projektet forventes at bane vejen for produktion og eksport af vandloppesystemer til økologiske akvakulturfarme, således at disse i fremtiden kan blive selvforsynende.

Hovedansøger

Roskilde Universitet

Tilsagn (DKK)

1.893.749

ORIGIN

Projektet vil udvikle lysin-normer for økologiske grise, der i dag fodres efter konventionelle proteinnormer, til trods for at de to produktionssystemer adskiller sig på en række afgørende punkter. Lav fodereffektivitet kombineret med brugen af lokale proteinkilder er bl.a. med til at øge udskillelse af næringsstoffer fra økologiske slagtegrise, hvilket kompromitterer foder-økonomien.

Hovedansøger

Aarhus Universitet

Tilsagn (DKK)

5.570.985

BIOACT

Projektet har som formål at karakterisere og teste fem forskellige planteekstrakter til behandling af parasitter i økologisk fjerkræ. Planteekstrakter giver mulighed for en alternativ, bæredygtig, ikke-medicinsk behandlingstilgang til infektioner med parasitter.

Hovedansøger

ASQARI ApS (Unibrains)

Tilsagn (DKK)

5.648.180

GrassRotate

Projektet vil anvende eksisterende økologiske sædeskifteforsøg til at bestemme optimale dyrkningstiltag i forhold til græsmarksblandinger. Med et afbalance-ret forhold mellem græs, bælgeplanter og urter, kan man opnå en mere bæredygtig afgrødeproduktion i forhold til traditionelle kløvergræsblandinger. Samtidig kan det medføre øget kulstoflagring, bedre udbytte og højere udbyttestabilitet.

Hovedansøger

Aarhus Universitet

Tilsagn (DKK)

5.984.236

Nye projekter fra økologipuljen

WelBredPOrg

Projektet vil undersøge muligheden for at fremavle økologiske grises egenskaber og motivation for at rode i- og indtage grovfoder. Økologiske grise er i dag avlet med henblik på høj fodereffektivitet og vækst på koncentreret foder, men der er mange fordele forbundet med grovfoder i økologisk produktion. Der ses dog stor variation mellem grisenes motivation for at indtage grovfoder.

Hovedansøger

Aarhus Universitet

Tilsagn (DKK)

6.169.513

Ø-KO-AVL

Projektets formål er at udvikle et økologisk avlsprogram, der er bedre tilpasset til økologiske produktionssystemer. Genetikken bag køer i den økologiske produktion er i dag konventionel. Det betyder, at de økologiske køer ikke er genetisk tilpasset det økologiske miljø. Et nyt avlsmål for økologiske køer forventes at medføre en lavere klimapåvirkning samt forbedret dyrevelfærd.

Hovedansøger

Aarhus Universitet

Tilsagn (DKK)

7.514.094

SROPP

Projektet vil tilvejebringe videnskabelig dokumentation for effekten og praktisk anvendelse af nye biologiske midler mod sygdomme i kartoffelmarken såvel som lagersygdomme. Udfordringer i forhold til kartoffelsygdomme anses i dag som værende en væsentlig faktor for, at økologisk kartoffelproduktion ikke er mere udbredt. Målet er at øge dansk økologiske kartoffelproduktion fra 2.000 ha til 3.000 ha.

Hovedansøger

Aarhus Universitet

Tilsagn (DKK)

7.554.694

OnePlate

Projektet har som formål at tilvejebringe viden om danske familiers barrierer, muligheder og motivationsfaktorer for at ændre deres kost mod en mere økologiske, bæredygtig og sund kost. Hertil håber projektet at frembringe evidens for effekten af denne i forhold til human sundhed såvel som klodens sundhed. Projektet sigter mod at udvikle informationsmateriale og værktøjer, der skal formidle OnePlate-projektets resultater til brug for forbrugere og økologiske interessenter.

Hovedansøger

Danmarks Tekniske Universitet

Tilsagn (DKK)

7.815.540

Nye projekter fra europæisk samarbejde

GUDP har mulighed for at understøtte dansk deltagelse i internationalt forsknings- og udviklingsarbejde, hvor fokus er på den grønne omstilling af fødevarerhvervet, og hvor formålet falder inden for GUDP's strategi. Det har GUDP løbende gjort gennem de seneste år ved at finansiere dansk deltagelse i forskellige ERA-NETs (European Research Area Networks) under EU-kommissionens European Joint Programme.

Derved får danske deltagere adgang til samarbejde og viden-

deling med førende forskere i andre lande. EU supplerer med midler, hvormed der sker en gearing af GUDP's midler.

I 2022 var GUDP med i to ERA-netværk opslag under henholdsvis SusCrop (bæredygtig planteproduktion) og ICT-AGRI-FOOD (anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi i fødevaresektoren) med i alt 15 ansøgninger, hvor der samlet set blev søgt om 23 mio. kroner. GUDP gav tilsagn om projekttilskud for i alt 4,8 mio. kroner til danske deltagere i to

nye ERA-netværks projekter under SusCrop, mens beslutningen om tilsagn til projekttilskud under ICT AGRI FOOD blev udskudt til 2023.

FOTO: COLOURBOX

WheatSecurity, Identification and sustainable deployment of wheat genetic diversity to enhance the resilience and security of the European food supply

Projektet har til formål at identificere og udbrede brugen af, såvel som kendskabet til, genetisk diversitet i hvede med henblik på at udvikle hvedesorter, der har øget modstanddygtighed over for klimaændringer. I projektet udnyttes igangværende nationale og internationale initiativer til at udvælge en bred genetisk pulje af hvedesorter til at udvikle et kimplasmapanel, som grundlag for en bredere selektion af nye klimatilpassede hvedesorter.

Deltagende lande

Danmark, Irland, Frankrig, Spanien, UK, Italien

Tilsagn (DKK)

2.213.280

AgroBioConnect, Connections in the landscape. Role of landscape complexity in agroecosystem sustainability

Projektet har til formål at undersøge sammenhængen mellem variationer i forskellige landskaber, som måles via forskellige digitale systemer og økosystem-tjenester i en række europæiske landbrugs-landskaber. Projektdeltagerne vil udvikle et beslutningsstøtteværktøj, der gør det muligt for interessenter at styre agrobiodiversiteten og identificere gennemførlige og effektive tiltag til at styrke biodiversiteten i landbrugssystemer.

Deltagende lande

Danmark, Sverige, Italien, Polen, Tyskland, Finland og UK

Tilsagn (DKK)

2.684.370

Afsluttede projekter i 2022

I 2022 blev 12 GUDP-projekter afsluttet. De 12 projekter har alle indgivet slutrapport til GUDP, hvor projektets formål, forløb, hovedresultater, samt konklusioner fremgår.

Det er muligt at fremsøge en nærmere beskrivelse af projekterne, samt at downloade projekternes slutrapport i Grøn Projektbank eller ved at klikke på projekttitlen.

Klima		
Projekttitel	Hovedansøger	Tildelt bevilling
MicDoc1	Teknologisk Institut	7.044.468
Bæredygtige plastfrie papiremballager til syrnede mælkeprodukter	ARLA FOODS AMBA	1.445.800
AlfaMaxBioraf	DLF Seeds A/S	4.726.219
Pre-hatch Probiotics for Poultry	Københavns Universitet	4.497.177
SmartSLUG	Teknologisk Institut	7.874.446
Udvikling af alkoholfri specialøl (AFøl)	Teknologisk Institut	1.747.945
Intelligent ear tags for automatic monitoring of cows	RYK-FONDEN	4.954.747
Feed4Life	Dansk Landbrugs Grovvarereselskab A.M.B.A.	4.290.150
Sprayless	Aarhus Universitet	5.058.310
InnoSkind	Eurofish International Organisation	3.352.457
QC-CREW	Københavns Universitet	2.812.347
Robot-automatisering i fjerkræslagteri og -kødforarbejdning - "TRIN 1"	DANPO A/S	3.498.520

Det sagde evalueringen af GUDP

I 2021 gennemførte GUDP en omfattende evaluering af programmet i samarbejde med Damvad Analytics og Mussmaan.

4 ud af 5 projekter lykkes i
høj eller meget høj grad

3 ud af 5 projekter resulterer i
nye netværk

4 ud af 5 projektideer var ikke gennem-
ført uden GUDP i samme skala

Teknologierne kommer tættere på mar-
kedet. Ved projekternes start har teknolo-
gierne i gennemsnit et TRL (Technology
Readiness Level) på omkring 3, som
stiger til 6,5 ved afslutning

Læs hele rapporten fra Damvad
Analytics og Muusmann her

Informationsmøder & dialog

GUDP afholder i forbindelse med hver ordinær ansøgningsrunde et informationsmøde, hvor ansøgere introduceres til ansøgningsmaterialet. I 2022 afholdtes møderne i januar måned i forbindelse med runde 1, samt i juni måned i forbindelse med runde 2.

Vejledning om projektideer

Det er altid muligt at få vejledning om, hvorvidt en projektidé egner sig som et GUDP-projekt. Det er en god idé, da en god ansøgning tager lang tid at udarbejde.

På www.gudp.dk findes en 1-sidet skabelon, som kan anvendes til en kort projektbeskrivelse. På den baggrund giver GUDP-sagsbehandlere telefonisk vejledning i, hvorvidt projektet potentielt er støtteværdigt i regi af GUDP.

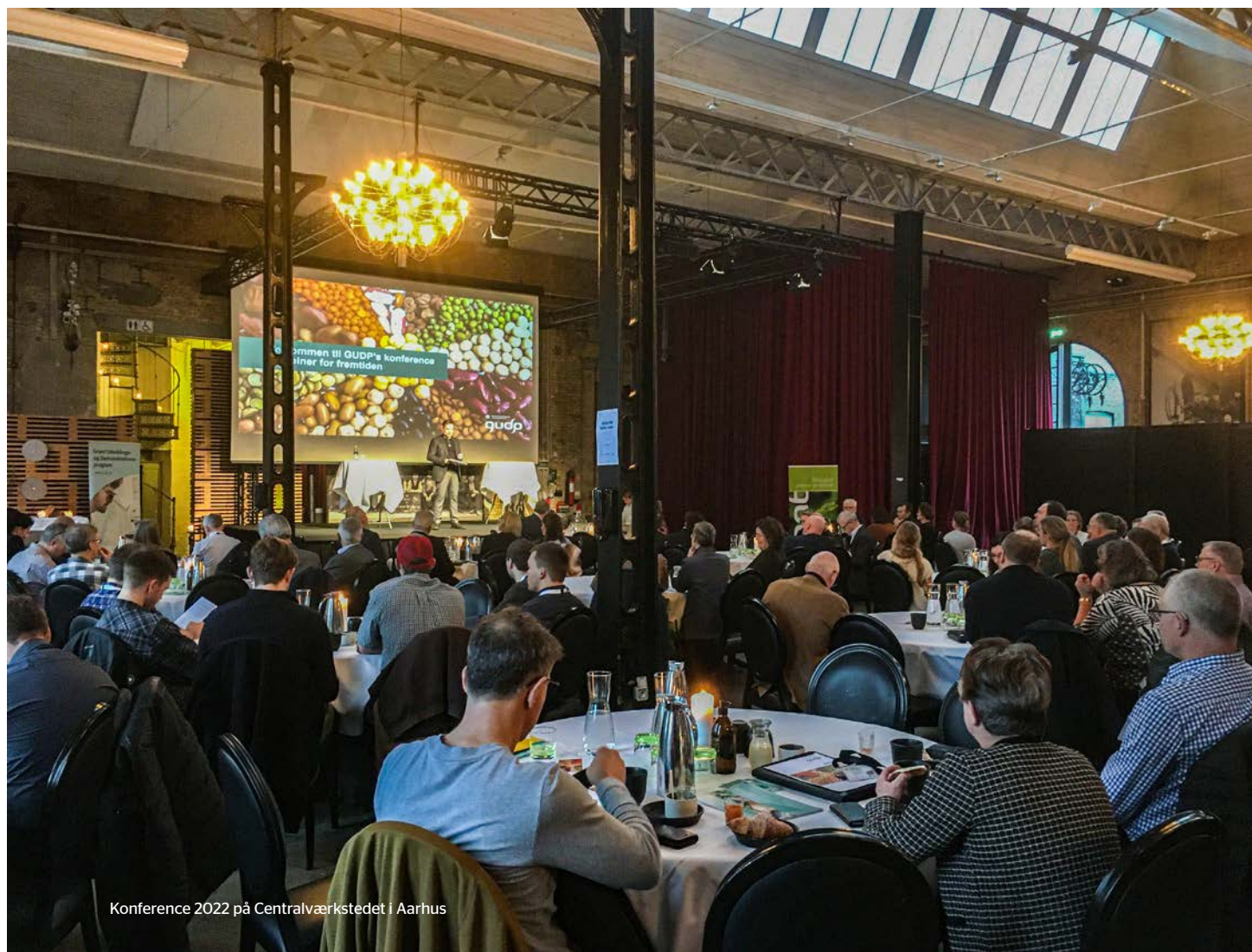
Konference

GUDP afholder hvert år en konference for interessenter i fødevarerhvervet, forskere fra universitetsmiljøet, potentielle ansøgere mv.

I 2022 lykkedes det med nød og næppe at afholde årets konference i skyggen af covid-19 restriktionerne. Konferencen blev afholdt på Centralværkstedet i Aarhus d. 3. februar med temaet "Proteiner for Fremtiden".

GUDP-bestyrelsen brugte bl.a. konferencen til at indsamle input til arbejdet med den nye GUDP-strategi. De input er senere brugt som inspiration til de indsats- og fokusområder, som vil præge GUDP's bevillinger de kommende fire år.

Temaet for konferencen i 2023 er "Fremtidens Fødevarer - Innovativ Madkultur". Her stiller GUDP skarpt på, hvordan vi skaber fremtidens innovative fødevarer med seks nedslag i et bud på, hvordan delelementerne i fremtidens værdikæde kan se ud.

Konference 2022 på Centralværkstedet i Aarhus

Bestyrelsen 2022

I juni 2022 udpegede ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri en ny bestyrelse for GUDP, bl.a. på baggrund af indstillinger fra erhvervsministeren, miljøministeren, uddannelses- og forskningsministeren samt klima-, energi- og forsyningsministeren. Bestyrelsen udpeges for en firårig periode med mulighed for genudpegning.

Den nye bestyrelse repræsenterer et bredt spænd af kompetencer inden for fødevareproduktionen, og er sammensat af personer med tyngde i erhvervslivet. Det er bestyrelsen for GUDP, der beslutter, hvilke projekter der får tilsagn, og dermed kan få økonomisk støtte til at føre de grønne ideer ud i livet.

Mikael Thinghuus

Formand for
GUDP-bestyrelsen

Signe Didde Frese

CSR-Direktør i COOP

Henrik Lund

Adm. direktør i Naturli'

Irene Asta Wiborg

Miljøchef, Souschef, Planter
& Miljø, SEGES Innovation

Kristian Lundgaard-Karlshøj

Landbruger og ejer af
Ausumgaard

Nima Tisdall

Stifter af Blue Lobster

Jesper Uggerhøj

Adm. direktør i Løgismose
Meyers

Winnie Bügel

Adm. direktør for Chr.
Hansen A/S

Sekretariatet

GUDP-sekretariatet varetager den daglige administration af programmet, udbetalinger, dialog med ansøgere og projekter mv. Sekretariatet ledes af en sekretariatschef i Landbrugsstyrelsen.

Faglige sagsbehandlere og udbetalingsteamet sidder i Augustenborg, mens den del af sekretariatet der har med bestyrelsesbetjening, kommunikation samt regel- og politikudvikling at gøre sidder i København.

GUDP Sekretariat

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Tlf. 72 54 40 00

E-mail: gudp@lbst.dk

Hjemmeside: www.gudp.dk

Augustenborg Slot danner rammerne om sagsbehandler- og udbetalingsteamet i GUDP.

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

guds